

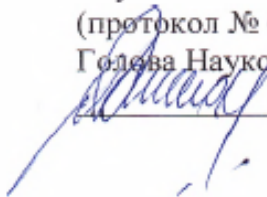
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28. 08. 2024)

Голова Науково-методичної ради
 Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРПОРАТИВНА ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма: Менеджмент

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК 1.3

мова навчання: українська

Київ – 2024

Розробник:

Закорко Олена Павлівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту і економіки спорту, ozakorko @uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою менеджменту і економіки спорту
(засідання кафедри, протокол № 14 від 19 серпня 2024 р.)

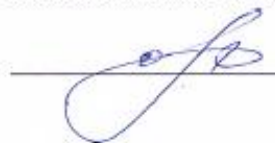
Завідувач кафедри

доктор економічних наук, професор
Тетяна ХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчально-методичного відділу

Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості
вищої освіти, доцент

Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліну спрямовано на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, здатності розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в менеджменті, зокрема з наряду розвитку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу, впровадження етичних стандартів та принципів сталого розвитку, управління взаєминами зі стейкхолдерами, формування позитивного іміджу та репутації організації.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі отримують знання з теоретичних засад і сучасних підходів до корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), міжнародних стандартів (ISO 26000, GRI, UN Global Compact), інструментів соціального аудиту та нефінансової звітності. Особливий акцент робиться на вивченні практик соціально відповідального бізнесу в Україні та за кордоном, інтеграції ESG-принципів (Environmental, Social, Governance) у стратегії організацій. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності; корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією; стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі; оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at developing the general and professional competencies defined by the educational and professional program, as well as the ability to solve research and/or innovation tasks in management, particularly in the field of corporate social responsibility (CSR) development, implementation of ethical standards and principles of sustainable development, stakeholder relationship management, and building a positive image and reputation of the organization. In the process of studying the discipline, applicants gain knowledge of theoretical foundations and modern approaches to corporate social responsibility (CSR), international standards (ISO 26000, GRI, UN Global Compact), as well as tools for social auditing and non-financial reporting. Special attention is given to the study of socially responsible business practices in Ukraine and abroad, as well as the integration of ESG principles (Environmental, Social, Governance) into organizational strategies. The total scope of the discipline is 3 ECTS credits. The main topics include: Conceptual Foundations of Corporate Social Responsibility Development; Corporate Social Responsibility in the Organizational Management System; Strategies of Socially Responsible Behavior in the Market Environment; Assessing the Effectiveness of Corporate Social Responsibility. The final grade is based on the results of ongoing assessment and a final credit test.

Мета навчальної дисципліни - формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, здатності розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у менеджменті, зокрема формування у здобувачів магістерського рівня знань про концепції та інструменти корпоративної соціальної відповідальності, розвиток умінь інтегрувати принципи етики та сталого розвитку в систему управління організацією, а також здатності проєктувати та реалізовувати CSR-стратегії, що враховують інтереси стейкхолдерів, підвищують конкурентоспроможність і формують позитивну репутацію бізнесу.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Корпоративна та соціальна відповідальність бізнесу» відповідно до ОПП «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК 5	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК 1	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів
СК 5	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
СК 8	Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	8	0	0	16	66	90
Заочна/ повторне вивчення	4	0	0	6	80	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: дисципліна розпочинає цикл дисциплін загальної підготовки.

Програма навчальної дисципліни
Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання/ повторне вивчення			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	семінарські	самостійна робота		лекції	семінарські	самостійна
Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 3. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.	10	-	2	8	10	-	-	10
Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.	10	-	2	8	10	-	-	10
Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність.	10	-	2	8	10	-	-	10
Тема 8. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.	10	-	2	8	10	-	2	8
Усього годин	90	8	16	66	90	4	6	80

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності

Сутність та значення корпоративної соціальної відповідальності. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Внутрішнє і зовнішнє середовище КСВ. Концепція менеджменту заінтересованих сторін. Матриця заінтересованих сторін КСВ. Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо). Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку КСВ (Глобальний договір ООН). Вітчизняний досвід становлення КСВ. Корпоративна соціальна відповідальність у спорті.

Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією

КСВ як складова стратегії управління та чинник підвищення конкурентоспроможності організації. Впровадження КСВ у практики і процедури компанії. Організація діяльності з КСВ. Етичні кодекси. Структурні підрозділи та комітети компаній у сфері КСВ. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, професійні стандарти менеджера з КСВ в компаніях. Впровадження КСВ у практики спортивних організацій.

Тема 3. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

Права людини і трудові практики як предмет КСВ. Міжнародні стандарти прав людини (Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про права дитини). Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці. Гідна праця як предмет КСВ. Європейські стандарти у сфері праці. Особливості європейської моделі внутрішньої КСВ. Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками. Соціальний діалог і КСВ. Кращі трудові практики та показники внутрішньої КСВ: вітчизняний і зарубіжний досвід. Питання професійної етики.

Тема. 4 Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі

Формування складової корпоративної соціальної відповідальності у відносинах з споживачами. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів. Якість продукції (стандарт ISO 9000). Ведення основної діяльності організації відповідно до концепції КСВ. Соціально відповідальний маркетинг. Етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу. Відповідальне управління ланцюгами постачання. Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління. Сучасні стратегії КСВ провідних спортивних організацій у світі.

Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами

Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням. Розвиток партнерства з місцевою владою та громадою. Участь

компаній у життєдіяльності громад. Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями.

Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності

Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища (Цілі розвитку тисячоліття, Декларація Ріо-де-Жанейро тощо) та стандарти екологічного менеджменту (серія ISO 14000). Законодавство України про охорону навколишнього середовища. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій. Практика «зелених стадіонів».

Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність

Місце КСВ у корпоративній інформаційній політиці. Побудова системи комунікацій з КСВ. Консультації з заінтересованими сторонами на різних етапах розробки та впровадження стратегії з КСВ та механізм зворотного зв'язку з ними. Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура. Міжнародні стандарти звітності зі сталого розвитку (GRI - Global Reporting Initiative / Глобальна ініціатива зі звітності). Особливості соціальної звітності компаній в Україні.

Тема 8. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності

Показники внутрішньої КСВ. Методи та процедури оцінювання ефективності програм КСВ. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу» і особливості її використання. Соціальний аудит. Збалансована система показників. Концепція потрійного результату. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії. Моніторинг ефективності діяльності організації у сфері соціальної відповідальності.

Тематика семінарських занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми семінарських занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання/повторне вивчення
Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності	1. Концепція корпоративної соціальної відповідальності.	2	-
Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.	2. Роль КСВ-менеджера в компанії: статус, основні функції, розробка посадової інструкції КСВ-менеджера	2	2

Тема 3. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.	3. Кодекс корпоративної поведінки. Розробка проекту "Азбука дискримінації на робочому місці"	2	2
Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі	4. Діалог зі стейкхолдерами як основний принцип КСВ	2	-
Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.	5. Філантропія. Основні інструменти реалізації філантропії. Проект реалізації філантропічних заходів. Волонтерська робота.	2	-
Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності	6. Аналіз міжнародних і українських практик впровадження принципів екологічної відповідальності бізнесу.	2	-
Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність.	7. Підготовка та аналіз нефінансової звітності: особливості соціального звіту на прикладі будь-якої компанії.	2	-
Тема 8. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності	8. Оцінка ефективності програм соціальної відповідальності.	2	2
Усього годин:		16	6

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання/повторне вивчення
Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.	Опрацювання опорного конспекту теми. Підготовка до семінарського заняття з теми 1.	8	10

Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.	Підготувати есе на тему: "Аналіз практик організації КСВ в компаніях України"	8	10
Тема 3. Формування відносин з працівниками на zasадах корпоративної соціальної відповідальності.	Підготувати есе на теми: "Європейські стандарти у сфері праці", "Особливості європейської моделі внутрішньої КСВ", "Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками".	10	14
Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.	Підготувати есе на теми: "Чотири сучасні етичні концепції бізнесу: утилітаризм, дотримання прав людини, справедливості і нова модель бізнесу", "Складові етики поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування", "Чотири базових інструменти реалізації етики відносин зі споживачами".	8	8
Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.	Підготувати презентації з питань: "Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням", "Розвиток партнерств з місцевою владою та громадою", "Участь компаній у життєдіяльності громад", "Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями".	8	10
Тема 6. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності	Дослідити питання: Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища", "Законодавство України про охорону навколишнього середовища",	8	10

	"Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій". Підготувати письмовий звіт з аналізу екологічної складової соціального звіту соціально-відповідальної компанії.		
Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність.	Підготувати презентації на теми: "Місце КСВ у корпоративній інформаційній політиці", "Побудова системи комунікацій з КСВ".	8	10
Тема 8. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності	Дослідити питання:" Методи та процедури оцінювання ефективності програм КСВ", " Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії".	8	8
Всього годин:		66	80

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних та практичних положень корпоративної соціальної відповідальності у процесі прийняття управлінських рішень завдяки володінню сучасними концепціями та моделями CSR, що інтегрують етичні та економічні аспекти управління завдяки:

знанням: міжнародних стандартів і рекомендацій (ISO 26000, GRI Standards, UN Global Compact, ESG-підходів) як основи для ухвалення збалансованих рішень; інструментів планування, реалізації та оцінювання CSR-стратегій; принципів управління взаєминами зі стейкхолдерами; підходів до формування етичної культури в організації; взаємозв'язку CSR із корпоративною стратегією, маркетингом, HR та репутаційним менеджментом;

умінням: аналізувати вплив управлінських рішень на ключових стейкхолдерів (працівників, клієнтів, громаду, інвесторів, державні органи); поєднувати стратегічні цілі організації з цілями сталого розвитку та принципами соціальної відповідальності; аналізувати діяльність підприємства з позицій соціальної відповідальності та сталого розвитку; визначати та враховувати інтереси різних груп стейкхолдерів; розробки та впровадження CSR-стратегій і програм у бізнес-організаціях; готовності інтегрувати етичні стандарти, принципи інклюзії та сталого розвитку у стратегічне управління компанією.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
ПРН 6	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
ПРН 7	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
ПРН 14	Формувати місію, цілі, цінності та концепцію розвитку, розробляти корпоративну стратегію з урахуванням стратегічного потенціалу підприємств та динамічних викликів бізнес середовища.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з дисципліни «Корпоративна та соціальна відповідальність бізнесу» включає поточне та підсумкове оцінювання.

Поточне оцінювання здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів. Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на семінарських/практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти.

Підсумкова оцінка з дисципліни включає результат поточного та підсумкового оцінювання у формі заліку. Залікова оцінка виставляється на останньому занятті відповідно до розкладу на підставі набраних здобувачем вищої освіти балів протягом поточного оцінювання та відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання і спорту України та Порядку визнання у НУФВСУ результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти (<https://surl.li/yjaacc>). Мінімальна кількість балів для отримання здобувачем вищої освіти позитивної підсумкової оцінки становить 60 балів.

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить

здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних/семінарських занять. Перед початком практичного/семінарського заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до іспиту/заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати здобувач вищої освіти за тему:

Номер і назва теми семінарських занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.	Експрес-контроль – 5, Виконання практичного завдання № 1 - 5	10
Тема 2. Роль КСВ-менеджера в компанії: статус, основні функції, розробка посадової інструкції КСВ-менеджера	Експрес-контроль - 5 Представлення есе на тему: " Аналіз практик організації КСВ в компаніях України" - 10	15
Тема 3. Кодекс корпоративної поведінки. Розробка проекту "Азбука дискримінації на робочому місці"	Виконання практичного завдання № 2 - 5 Представлення есе на теми: "Європейські стандарти у сфері праці", "Особливості європейської моделі внутрішньої КСВ", "Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками" - 10	15
Тема 4. Діалог зі стейкхолдерами як основний принцип КСВ	Експрес-контроль - 5 Представлення есе на теми: "Чотири сучасні етичні концепції бізнесу: утилітаризм, дотримання прав людини, справедливості і нова модель бізнесу", "Складові етики поведінки організації в ринковому середовищі її	15

	функціонування", "Чотири базових інструменти реалізації етики відносин зі споживачами" -10	
Тема 5. Філантропія. Основні інструменти реалізації філантропії. Проєкт реалізації філантропічних заходів. Волонтерська робота.	Розробити проєкт реалізації філантропічних заходів - 5 Представлення презентацій з питань: "Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням", "Розвиток партнерств з місцевою владою та громадою", "Участь компаній у життєдіяльності громад", "Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями" - 5	10
Тема 6. Аналіз міжнародних і українських практик впровадження принципів екологічної відповідальності бізнесу.	Представлення письмового звіту з аналізу екологічної складової соціального звіту соціально-відповідальної компанії - 10	10
Тема 7. Підготовка та аналіз нефінансової звітності: особливості соціального звіту на прикладі будь-якої компанії.	Виконання практичного завдання № 3 - 10	10
Тема 8. Оцінка ефективності програм соціальної відповідальності.	Експрес-контроль - 5, доповіді на семінарі -10	15
Усього:		100

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено робочою програмою навчальної дисципліни:

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету, хмарні сервіси організації синхронного відеозв'язку ZOOM та Google Meet (ліцензійна/корпоративна версія), доступ до наукометричних баз даних через мережу Інтернет; інформаційне забезпечення НУФВСУ – ресурси бібліотеки; Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>).

Рекомендовані джерела інформації:

Основна:

1. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посібник. Вінниця : ВНАУ, 2020. 228 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. Іршак, О., Коломієць, О., Черепанин, А. Види корпоративної соціальної відповідальності в контексті досягнення цілей сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3379>
4. Коваль О.П. Корпоративна соціальна відповідальність під час війни та в повоєнному відновленні. Центр ек. і соц. досліджень. НІСД: Київ. 2023. 4 с. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/sotsialna-polityka/korporatyvna-sotsialna-vidpovidalnist-pid-chas-viyny-ta-v>
6. Національний стандарт України. «Настанови щодо соціальної відповідальності». ДСТУ ISO 26000:2019. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=87921.
7. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект /за ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 287 с.
8. Соціальна відповідальність: навч. посіб. / Н.М. Сіренко, Т.І. Лункіна, А.В. Бурковська. Миколаїв: МНАУ, 2021. 216 с

Додаткова:

1. Закорко О., Вареник О., Шипиленко Я. Управління персоналом соціально відповідальних підприємств. *Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 27 вересня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. Том 1. С. 41-42.
2. Закорко О.П., Громова О.О., Григор'єва Н.О. Кадровий менеджмент інноваційно-активних суб'єктів підприємництва в умовах соціальної відповідальності бізнесу. *Проблеми управління підприємствами в сучасних умовах*: Матеріали XX Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 17-18 квітня 2024 р.: тези доп. – К.: НУХТ, 2024. С.210-213.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Укл.: Будько О.В., Брежнєва-Єрмоленко О.В. Кам'янське: ДДТУ, 2022 р. 114 с.
4. Основи корпоративної соціальної відповідальності: фінансово-екологічні аспекти та соціальний бізнес : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін та ін. Кондор, 2022. 276 с.
5. Сейсебаєва Н. Г. Корпоративна соціальна відповідальність : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної

програми «Облік і аудит». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 62 с.

6. Харчук Т.В. Закорко О.П. Модифікація основних принципів менеджменту у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід. Економічна наука*. 2024. № 5. С.26-30. DOI: [10.32702/2306-6814.2024.5.26](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.5.26)

Електронні ресурси

1. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative - GRLI) URL: www.grli.org

2. Європейська академія бізнесу і суспільства (European Academy for Business and Society - EABIS). URL: www.eabis.org

3. Європейська асоціація етики бізнесу (European Business Ethics Network - EBEN). URL: www.eben-net.org

4. Звіт корпоративної соціальної відповідальності. URL: https://ukrsibbank.com/wp-content/uploads/2022/08/CSR2021_report_ua.pdf

5. Офіційний сайт Секретаріату мережі Глобального договору в Україні. URL: www.globalcompact.org.ua

6. Офіційна сторінка Глобального Договору ООН URL: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року Розпорядження КМУ від 24 січня 2020 р. № 66-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#Text>

8. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR) URL: [www.nottingham.ac.uk.business/ICCSR](http://www.nottingham.ac.uk/business/ICCSR)